

25 FPS, UDRUGA ZA AUDIO-VIZUALNA ISTRAŽIVANJA

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU 2025.

Zagreb, veljača, 2026.

25 FPS, Udruga za audio-vizualna istraživanja u 2025. godini kao glavna postignuća izdvaja:

- a) produkciju međunarodne filmske manifestacije: udruga je u Zagrebu producirala dvadeset i prvo izdanje Festivala 25 FPS koji je kao međunarodna filmska manifestacija natjecateljskog karaktera posvećena prikazivanju i promociji umjetničkih i kratkih filmova te općenito podupiranju nekomercijalnih oblika kulture. Trodnevno satelitsko događanje organizirano je u Art-kinu u Rijeci, a jednodnevno u Multimedijalnom kulturnom centru, u Splitu.
- b) filmske, izložbene, radioničke, diskurzivne programe i projekte te nakladništvo: udruga razvija Kratku bazu - infocentar i medijateku za kratki film koja obuhvaća filmove iz njezina dvadesetogodišnjega djelovanja. Filmovi iz arhiva dostupni su za pregledavanje u nekomercijalne svrhe studentima, istraživačima, kritičarima, kustosima, festivalskim programerima, filmskim redateljima i drugoj zainteresiranoj javnosti. Udruga također distribuira vlastite publikacije te producira audiovizualne projekte.

Udruga 25 FPS u 2025. godini ima 3 zaposlenice.

a) Produkcija međunarodne filmske manifestacije

Festival 25 FPS (dvadeset i prvo izdanje)

Festival 25 FPS međunarodni je filmski festival natjecateljskog karaktera koji prikazuje eksperimentalni, umjetnički i inovativni film te podržava svako filmsko stvaralaštvo koje širi konvencionalno poimanje filma. Dvadeset i prvo izdanje festivala održalo se od 23. do 27. rujna 2025. godine u zagrebačkom kinu „Kinoteka“ Centra za kulturu i film Augusta Cesarca u Kordunskoj 1, dvodnevno festivalsko gostovanje bilo je u Rijeci 30. rujna te 1. i

3. listopada u Art-kinu Croatia te jednodnevno gostovanje u Multimedijalnom kulturnom centru Split 30 listopada 2025.

Festival 25 FPS otvoren je 23. rujna u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu audiovizualnom izložbom talijanske umjetnice Rose Barbe, naslova *Meaning Distances*. Izložba je producirana u suradnji s Muzejom suvremene umjetnosti, a održavala se od 23. 9. do 9. 11. 2025.

Festival čiji program prikazuje eksperimentalni, alternativni film i suvremene proširene medijske koncepte bio je odlično posjećen u 2025. godini. Festival je okupio 2.300 posjetitelja i 50 međunarodnih gostiju i sudionika. 25 FPS i dalje je jedinstveni festival koji uspješno anticipira mlade filmaše i nove estetske smjerove kinematografije bez obzira na to kojim rodovima i vrstama unutar konvencionalne filmološke klasifikacije pripadaju.

Festival 25 FPS u svim svojim programima koristi se 16-milimetarskim, 35-milimetarskim i digitalnim filmskim projekcijama te ne odustaje od predstavljanja filmova na svim standardnim prikazivačkim formatima čime skreće pozornost na medijsku raznovrsnost i razvoj prikazivačkih formata.

Festival u Zagrebu održao se u kinu Kinoteka, u Muzeju suvremene umjetnosti, Histrionskom domu te Studiu-galeriji Klet.

Programska shema 2025. obuhvaćala je:

- 1) natjecateljske programe (6),
- 2) programe članova žirija *Žiri predstavlja* (3),
- 3) performanse proširenog filma *Expanded Cinema* (2),
- 4) hrvatske suvremene eksperimentalne filmove u programu *Refleksi* (1),
- 5) izložbu *Rosa Barba: Meaning Distances* (1),
- 6) *Posebne programe* (4)
- 7) Kino 11 (1)
- 8) program nagrađenih filmova *Best of 2025* (1).

Tijekom dvadeset i prvog festivalskog izdanja u Rijeci, Zagrebu i Splitu sveukupno je prikazano 77 filmova. Za natjecateljski program selektori Marina Kožul, Nika Petković i Tena Trstenjak odabrale su 30 od 1.720 prijavljenih filmova.

Međunarodni Veliki žiri (Erika Balsom, Stoffel Debuysere, Michael Robinson) dodijelio je tri jednakovrijedna Grand prixa i posebno priznanje; Žiri kritike (Bartol Babić Vukmir, Dario Dunatov i Vanja Gajić) Nagradu kritike i Grand prix hrvatskome filmu; 25 FPS Udruga za audio-vizualna istraživanja Nagradu Green DCP uručila je Maji Ležaić za izradu kinoprikazivačkog formata DCP, te je dodijeljena nagrada publike.

U 2025. godini razvijani su popratni festivalski programi:

Programe žirija predstavili su britanska kritičarka i teoretičarka Erika Balsom, belgijski kustos Stoffel Debuysere i američki redatelj i umjetnik Michael Robinson.

Performanse proširenog filma predstavili su francuski kolektiv La Celulle d'intervention Metamkine kao audiovizualni performans uživo te španjolski umjetnik Enrique del Castillo sa zvučnom izvedbom *Umbráfono* koju je izveo mehaničkom aparaturom.

U sklopu natjecateljskog programa hrvatskog filma **Refleksi** prikazani su novi filmovi Maje Ležaić, Marije Georgiev, Vladislava Kneževića, Karle Mesek i Tina Žanića.

Izložba Rose Barbe *Meaning Distances* producirana je u suradnji s Muzejom suvremene umjetnosti i održavala se od 23. 9. do 9. 11. 2025. Prvi put u Hrvatskoj predstavljeni su radovi talijanske umjetnice Rose Barbe, koji obuhvaćaju izbor filmskih instalacija koje povezuje skulpturalni pristup mediju, stvaranje pokretnih kompozicija boja i zvuka te naposljetku sklonost dokumentarno-fikcionalnim narativima, koji razotkrivaju ugroženost prirode te podudarnosti između umjetničkih istraživanja i znanstvenih proučavanja. Povodom otvorenja izložbe 23. rujna u Muzeju suvremene umjetnosti održan je razgovor s umjetnicom te je predstavljeno autorsko izdanje publikacije *Printed Cinema #25*.

Posebni programi uključili su dva partnerska programa nastala u suradnji s European Short Film Networkom: filmski program „Sirovi podaci: Izvori digitalnog filma“ te panel „Filmski festivali i njihove nove stvarnosti: Gledatelji bez kina“. Panel je okupio je filmske profesionalce i kulturne stratege kako bi zajednički razmotrili budućnost razvoja publike u gradovima koji ostaju bez kinodvorana. Sudjelovali su: Matea Milić (producentica, Animafest Zagreb), Tina Tišljar (producentica, Eclectica), Tatjana Aćimović (tajnica, Hrvatski filmski savez), Maja Vukić (pomoćnica ravnateljica, HAVC).

Kino 11 bio je subotnja matineja i ugostio je filmašicu Sofiju Petersen, dobitnicu Grand prix-a na festivalu 2021., i njezin dugometražni prvijenac *Olivia*.

Satelitski programi festivala održani su u Rijeci u Splitu. U Rijeci su prikazana četiri programa – dva izbora međunarodnog natjecanja, program *Refleksi* te *hommage* iranskim autoricama: dva restaurirana remek-djela svjetske kinematografije, jedno dokumentaristike, a drugo sporog filma, radovi iranskih autorica Forugh Farrokhzad i Marve Nabili. Za splitski MKC priređen je program nagrađenih filmova 21. izdanja.

Cjelokupni filmski program i raspored dokumentirani su u festivalskom katalogu te su dostupni na poveznici: www.25fps.hr.

Festivalski intervjui i videokronike dostupne su na poveznici: <https://vimeo.com/festival25fps>.

Programe i događanja Festivala 25 FPS 2025. podržali su Hrvatski audiovizualni centar, Gradski ured za kulturu i civilno društvo Grada Zagreba, Zaklada Kultura nova, Centar za kulturu i film Augusta Cesarca, Muzej suvremene umjetnosti, Društvo hrvatskih filmskih autora i producenata, Kreativna Europa, Ministarstvo kulture i medija RH, Ustanova Art-kino Rijeka, MKC Split uz sponzore i medijske pokrovitelje.

Ulaz na sve projekcije i događanja bio je besplatan.

b) Filmski, radionički, diskurzivni programi i projekti te nakladništvo

Udruga 25 FPS od 2013. godine održava izvaninstitucionalni **istraživački arhiv/medijateku „Kratka baza** , koja sadrži većinom kratke filmove različitih rodova i žanrova prikupljenih tijekom dvadesetogodišnjeg udruginog djelovanja. To je filmska kolekcija suvremenog kratkometražnog i umjetničkog filma koja se može pretraživati *online* preko raznovrsnih kriterija, tematskih odrednica, odnosno ključnih riječi. Namijenjena je kulturnim radnicima, redateljima, studentima, kustosima, novinarima, istraživačima suvremenog kratkog, nezavisnog i eksperimentalnog filma. Na raspolaganju je 9.150 domaćih i stranih filmova dostupnih za pregledavanje registriranim korisnicima u *online* katalogu. Istraživački rad korisnika u arhivu Kratke baze od pandemije 2020. prilagođen i za *online* korištenje registriranim članovima.

<https://kratkabaza.25fps.hr>

U suradnji s Centrom za kulturu i film Augusta Cesarca ostvareno je sedam programa uživo pod nazivom „**Iz Kratke baze 25 FPS-a**“ (Vizije: Sve podijeljene ličnosti (21. 1.), Vizije: Ode ljubavi (18. 2.), Vizije: Glasni odjeci (18. 3.), Vizije: Plavo (15. 4.), Vizije: Nevidljive moći (14. 5.), Vizije otpora (18. 11.), Vizije: Sve čudnije i čudnije (16. 12.).

<https://sto-je-novo.25fps.hr>

U 2025. godini bila je u tijeku **produkcija triju eksperimentalnih filmova**: „Rekurzije” Hrvoja Spudića, „U sredini, ako dođe” Ane Buljan i „Beskrajni inventar” Barbare Matijević i Giuseppea Chica. (<https://sto-je-novo.25fps.hr/sto-je-novo/produkcija-filma-beskrajni-inventar-barbare-matijevic-i-giuseppea-chica>; <https://sto-je-novo.25fps.hr/sto-je-novo/produkcija-filma-kroz-sredinu-ako-dode-ane-buljan>; <https://sto-je-novo.25fps.hr/sto-je-novo/produkcija-filma-rekurzije-hrvoja-spudica>)

Realizirana je audiovizualna **izložba Rose Barbe „Meaning Distances“** u Muzeju suvremene umjetnosti u galeriji Black Box (23. 9. – 9. 11. 2025., <https://www.25fps.hr/film/meaning-distances>)

Producirana su **tri filmska programa eksperimentalnog, inovativnog i umjetničkog filma u Art-kinu u Rijeci** (30. 9., 1. 10., 3. 10. 2025.) i **Multimedijalnom kulturnom centru u Splitu** (30. listopada 2025., <https://www.25fps.hr/novosti/25-fps-u-rijeckom-art-kinu>; <https://www.25fps.hr/novosti/festivalski-program-nagradenih-u-splitu>)

Članstvo u međunarodnoj mreži filmskih festivala posvećenih kratkom filmu **European Short Film Network** u 2025. godini rezultiralo je realizacijom *online* filmskih programa na platformi *This is Short*, panel-diskusijom „Filmski festivali i njihove nove stvarnosti” te je na istu temu objavljen digitalni zbornik. Također je u sklopu Festivala 25 FPS prikazan filmski program „Sirovi podaci: izvori digitalnog filma”. U 2026. godini Festival 25 FPS postaje punopravni član.

(<https://sto-je-novo.25fps.hr/file/filemanager/files>

[Film_Festivals_And_Their_New_Realities_2025\(1\).pdf](#),

<https://www.25fps.hr/novosti/pokloni-za-medunarodni-dan-kratkog-filma>,

<https://thisisshort.filmchief.com/hub/browse>)

Producirana su **tri modula radionica za audiovizualne specijaliste „Praktikum“** u partnerstvu s Centrom za kulturu i film Augusta Cesarca i Svjetskim festivalom animiranog filma - Animafestom Zagreb. Radionica je bila namijenjena mladima zainteresiranim za educiranje o analognoj i digitalnoj filmskoj projekciji te za usavršavanje već tehnički potkovanih i zainteresiranih kandidata. Sva tri modula radionica završilo je šestero kandidata. Voditelji radionica bili su: Hrvoje Spudić (22. i 24. travnja, analogna 16-milimetarska projekcija), Polona Kuzman i Joop van Langen (31. svibnja, digitalna projekcija i zvuk), Christian Zagler (25. i 26. studenog, analogna 35-milimetarska projekcija). (<https://sto-je-novo.25fps.hr/sto-je-novo/praktikum-radionica-za-projekcioniste-1>). Organizirana je dodatna radionica digitalne projekcije za napredne kandidate održana uoči Festivala 25 FPS (27.9.) koju je vodila Polona Kuzman.

Nastavila se **distribucija audiovizualne instalacije** u audiovizualni performans uživo **Privremeni krajolici** Tina Dožića, Andre Giunia i Hrvoja Spudića s MKC-om Split u sklopu festivala „Planet Dom” (12. listopada 2025., <https://mkcsplit.hr/planet-dom-2025/tin-dozic-andro-giunio-hrvoje-spudic/>)

Završen je **prijevod knjige P. Adamsa Sitneyja *Visionary Film: The American Avant-Garde*, 1943. - 2000.** u ediciji „Kvadrati sekunde“.

U **programu stručnog usavršavanja na Go Short Film Festivalu** (Praktikum, 1. – 6. travnja 2025.) sudjelovali su Davor Srića i Melita Kovačević.

b) Održavanje i širenje mreže partnera radi kreiranja programa i promocije hrvatskog kratkog filma

Udruga je provodila suradničke i promotivne aktivnosti u zemlji i inozemstvu

Članica udruge Marina Kožul radila je na 54. Međunarodnom filmskom festivalu u Rotterdamu kao mentor festivalskog ureda Film Office/Pro Hub za eksperimentalne, animirane i kratkometražne filmove te festivalske strategije za područje Europe (30. 1. – 5. 2. 2025).

Na poziv festivalskog direktora Go Short Mathieua Janssena članica udruge Tena Trstenjak sudjelovala je u žiriju dviju programskih kategorija - *New Arrivals* i *Dutch Competition* (2. 4. – 6. 4. 2025.).

Održano je predstavljanje programa suvremenog hrvatskog eksperimentalnog filma *Alternations* na festivalu *Experiments in Cinema* (16. – 20. 4. 2025., <https://sto-je-novo.25fps.hr/sto-je-novo/program-alternations-na-festivalu-experiments-in-cinema-u-albuquerqueu-novi-meksiko>)

Međunarodno umrežavanje, uspostavljanje i održavanje kontakata s profesionalnom zajednicom radi vidljivosti, predstavljanja hrvatske scene i lobiranja, programskog istraživanja i edukacije odvijalo se na festivalima (Diagonale Graz, Kurzfilmtage Oberhausen) i događanjima *online*.

POPIS DONATORA, PARTNERA I SPONZORA U 2025. GODINI

Donatori, pokrovitelji, partneri

Gradski ured za kulturu i civilno društvo Grada Zagreba

Hrvatski audiovizualni centar

Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske

Zaklada „Kultura nova“

Društvo hrvatskih filmskih autora

European Short Film Network

Muzej suvremene umjetnosti u Zagrebu

Goethe-Institut Kroatien

Centar za kulturu i film Augusta Cesarca

Multimedijalni kulturni centar Split

Ustanova Art-kino u Rijeci

Histrionski dom

Studio Galerija KLET

Tvrtke i obrti

Ipša

Mashtel

Green on

Kuća zelenog čaja

Antique badel

Hanja delights

Primarijus

Chameleon gin

Proplanak

Dinara

Presscut

Hotel Zonar

Promopoint

Medijski pokrovitelji

HRT

Hina

Yammat fm

Kulturpunkt

Vizkultura

Grazia

Dokumentarni.net

Radio Student

Međunarodne udruge i institucije

Filmprojection21, Francuska

Light Cone, Francuska

savefilm.org

GreenDCP

sixpackfilm, Austrija